

[poslovnifm.com](https://www.poslovnifm.com)

Ljubotina: Biti dobar čovjek veće je postignuće od svake titule

admin_poslovnifm

6 – 7 minuta

U tihoj dvorani Filozofskog fakulteta u Zagrebu, dok izvan zidova bruji svakodnevna vrema, jedan profesor govori mirno, ali s onom vrstom strasti koja dolazi iz dugogodišnjeg promišljanja o čovjeku i njegovim putevima. Njegove rečenice nisu tek teorijske konstrukcije, nego iskustvom prokuhane misli, oblikovane desetljećima rada sa studentima, istraživanjima, ali i osobnim susretima s ljudima na marginama društva.

Psihologija je znanost o čovjeku, njegovim ponašanjima, emocijama i odnosima, ali i neprestano traganje za smislom života. O tome, ali i o dostojanstvu, vjeri, humanizmu i izazovima suvremenog društva, smislu kojeg ga je uvijek zanimalo i intrigiralo, u sklopu serijala *Smisao življenja u zoni sjećanja*, PoslovniFM donosi razgovor s **prof. dr. sc. Damirom Ljubotinom, redovnim profesorom psihologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu**, koji već desetljećima svojim istraživanjima i javnim djelovanjem potiče ljude da se okrenu najvažnijem pitanju: što znači biti čovjek.

– Psihologija je krenula iz filozofije, zatim je zavoljela eksperiment i statistiku. No, ono što je mene oduvijek zanimalo bilo je pitanje

smisla, kaže. Možemo mjeriti inteligenciju ili osobine ličnosti, ali ono što nas doista čini ljudima jesu vrijednosti. Tek kad znamo što nas pokreće i kakav trag želimo ostaviti, naš život dobiva oblik i dubinu. Taj trag, smatra, ne mjeri se ni titulama ni materijalnim uspjesima, nego – ljudskošću.

Profesor Ljubotina naglašava još jednom da psihologija, unatoč svojoj znanstvenoj metodologiji, nikada ne smije zaboraviti egzistencijalnu dimenziju – potragu za smislom. Možemo mjeriti inteligenciju i osobine ličnosti, ali ono što nas čini ljudima jesu vrijednosti i motivacija. Tek kad znamo što nas pokreće i kakav trag želimo ostaviti, naš život dobiva oblik i dubinu, ističe.

Upravo zato u središte svojih istraživanja i javnih nastupa stavlja dostojanstvo.

– Kad vas netko pita kako ste i pritom vas doista vidi kao čovjeka, to je dostojanstvo. To je temelj. Ako u drugome prvo prepoznamo čovjeka, tada nestaje prostor za diskriminaciju, nasilje ili isključivost, naglasio je Ljubotina u razgovoru s urednikom Augustinom Bašićem, tijekom kojeg se prisjetio projekata u kojima je razgovarao s beskućnicima, pacijentima, azilantima, osobama s invaliditetom.

Osvrćući se na razvoj psihologije, profesor podsjeća da su humanistički i pozitivni pristupi zadnjih desetljeća vratili u fokus pitanja smisla, sreće i kvalitete života. U tom kontekstu navodi i inspiraciju Viktorom Franklom i njegovom logoterapijom, navodeći i misli Maslowa koji je naglašavao samoaktualizaciju, ostvarenje potencijala. Svatko, svaki čovjek mora pronaći vlastitu svrhu, bez obzira na okolnosti, jedinstvenu i osobnu. Netko u umjetnosti, netko u znanosti, netko u tišini obiteljskog života.

– Važno je da to bude autentično. Smisao nije nešto što se pronalazi gotov, on se kreira, gradi. To je putovanje koje traje cijeli život, ocjenjuje.

No, kako tražiti smisao u vremenu u kojem tehnologija sve brže preuzima poslove, pa i uloge koje su se nekoć činile isključivo ljudskima? Profesor se tu zadržava i spušta glas: „Pitanje je služi li tehnologija ljudima ili profitu. Bez humanizma nema opstanka. Humanizam, prevedeno jednostavno, znači ljudskost. A najveće pitanje koje ostaje jest – što znači biti dobar čovjek?“

Odrastao u ličkom kraju, uz rijeku Gacku, a kasnije oblikovan Zagrebom i akademskim svijetom, Ljubotina i svoje osobne korijene promatra kroz prizmu identiteta. „Svi pripadamo nekoj obitelji, zavičaju, struci, ali ono najvažnije je pripadati čovječanstvu. Najdraže mi je kada mogu reći: mi, ljudi koji pomažemo. To nadilazi sve podjele.“

U razgovoru se često vraća i na temu vjere, pri čemu jasno razlikuje instituciju i osobno uvjerenje. Odrastao je, kaže, u obitelji koja nije bila praktično religiozna, ali u kojoj su se živjele vrijednosti kršćanske etike – poštenje, solidarnost, briga za druge.

– Pitanje nije deklaracija, nego djela. Jesam li pomogao drugome, mogu li mirno stati iza svojih postupaka? Vjera, kada je istinska, osmišljava život i daje snagu u patnji. Ali ako zbog vjere druge gledamo kao strance, tada promašujemo njezinu bit. Vjera je u njegovu životu zato, kaže, imala više oblik vrijednosti nego forme.

Dok govori, u njegovim rečenicama često se vraća jedno pitanje koje postavlja i svojim studentima: koje tri vrijednosti vas vode kroz život? Tko to zna, lakše će prepoznati ide li pravim putem. „Lutanje i traženje nisu isto. Traženje znači svjesno kreirati sebe. I tu nema

gotovih odgovora.“

Na kraju razgovora profesor zastaje, osmjehuje se i kao da svodi bilancu. „Najljepše je kada vam netko nakon godina kaže: pomogli ste mi, bili ste dobar čovjek. To je, vjerujem, najveća nagrada i najveća životna zadaća. Sve ostalo blijedi, istaknuo je prof.dr.Ljubotina.

Novi projekt pod nazivom „Smisao življenja u zoni sjećanja“ novi je serijal koji sačinjava dubinsku iskustvenu introspektivu značajnih osoba uz naše javnosti koji su ostavili svoj duhovno-znanstveno-vrijednosni trag, različitih profesija na ovim prostorima. Problematizirat će refleksije o životu, o univerzalnim vrijednostima – horizontima slobode, smislu življenja, o identitetu čovjekovog dostojanstva. Afirmirat će i poticati dijalog (ekumenski i međureligijski) i međugeneracijsku solidarnost te etičnost življenja i poslovanja. Jednom riječju propitivat će se i razmišljati o životu u ogledalu sjećanja.

To načelo lajtmotiv je niza sadržaja, koji priprema i uređuje Augustin Bašić na prvom multimedijском portalu PoslovniFM, a kojeg financijski podržava Agencija za elektroničke medije, iz projekta Program poticanja novinarske izvrsnosti za 2025. godinu.

Objavljeno 8. rujna 2025. Sva prava pridržana PoslovniFM.